

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Bagrin).

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan).

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alina Donici împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 21, Consiliului municipiului Chișinău, Nadejdei Donici, intervenienți accesorii Direcția pentru protecția drepturilor copilului, sectorul Râșcani, municipiul Chișinău, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare cu privire la modificarea contractului de închiriere a încăperii de locuit, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ,

la cererea reconvențională depusă de către Nadejda Donici, Alexandru Donici, Cristian Donici împotriva Consiliului municipiului Chișinău, Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 21, Alinei Donici cu privire la constatarea posesiei și folosinței bunului imobil, obligarea Consiliului municipiului Chișinău la încheierea contractului de locațiune, radierea pârâtei din tabelul nominal al locatarilor cu înscrierea reclamanților, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 07 decembrie 2018, Alina Donici a depus cerere de chemare în judecată (ulterior concretizată) împotriva ÎMGFL nr. 21, Consiliului mun. Chișinău, Nadejdei Donici, intervenienți accesorii Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Râșcani, mun. Chișinău, Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare cu privire la modificarea contractului de închiriere a încăperii de locuit, evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea inițială a fost admisă parțial, acțiunea reconvențională a fost admisă integral. S-a dispus, obligarea Consiliului mun. Chișinău de a încheia cu Alina Donici un contract de locațiune a ap. nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; constatarea posesiei și folosinței de către Nadejda Donici (Matei), Alexandru Donici și Cristian Donici asupra bunului imobil ap. nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; obligarea Consiliului mun. Chișinău de a încheia cu Nadejda Donici (Matei), în nume propriu și în numele copiilor minori Alexandru Donici și Cristian Donici, prin intermediul autorității tutelare, un contract de locațiune a ap. nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; înscrierea Nadejdei Donici (Matei), Alexandru Donici și Cristian Donici în tabelul nominal al locatarilor - apartamentul nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; încasarea din contul Alinei Donici în beneficiul Nadejdei Donici a sumei în mărime de 300 lei, cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 ianuarie 2021, reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat, în mărime de 150 lei. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 4-6, V. II).

Prin încheierea din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 15 septembrie 2021, reprezentantul recurente Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, repunerea în termenul de declarare a recursului și punerea pe rol a cererii de apel anterior declarate.

În motivarea cererii de recurs a invocat faptul că, încheierea instanței de apel urmează a fi casată, dat fiind faptul că a fost adoptată cu încălcări de procedură, or, la materialele cauzei nu există probe care să confirme recepționarea de către reprezentantul apelantei a încheierii instanței de apel prin care a fost restituit apelul depus, iar de materialele cauzei a luat cunoștință abia la 14 septembrie 2021.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de repunere în termen a recursului, ca fiind neîntemeiată și va restitui recursul declarat de către reprezentantul recurente Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Studiind materialele cauzei, în contradictoriu cu circumstanțele invocate în cererea de recurs, Colegiul a stabilit următoarea cronologie.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea inițială a fost admisă parțial, acțiunea reconvențională a fost admisă integral. S-a dispus, obligarea Consiliului mun. Chișinău de a încheia cu Alina Donici un contract de locațiune a ap. nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; constatarea posesiei și folosinței de către Nadejda Donici (Matei), Alexandru Donici și Cristian Donici asupra bunului imobil ap. nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; obligarea Consiliului mun. Chișinău de a încheia cu Nadejda Donici (Matei), în nume propriu și în numele copiilor minori Alexandru Donici și Cristian Donici, prin intermediul autorității tutelare, un contract de locațiune a ap. nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; înscrierea Nadejdei Donici (Matei), Alexandru Donici și Cristian Donici în tabelul nominal al locatarilor - apartamentul nr. XXX din str. XXX, mun. XXX; încasarea din contul Alinei Donici în beneficiul Nadejdei Donici a sumei în mărime de 300 lei, cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 ianuarie 2021, reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, a depus apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea admiterii acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, împotriva hotărârii din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat, în mărime de 150 lei. S-a explicat că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 4-6, V. II).

Respectiv, prin încheierea din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către reprezentantul apelantei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În continuare, instanța de recurs menționează că, potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Iar, potrivit art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, instanța de recurs reține că, încheierea din 09 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a acordat apelantei un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 150 lei, a fost expediată participanților la proces, la 24 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal apelantei Alina Donici, totodată, suplimentar și, prin poșta electronică reprezentantului acesteia, avocatului Valeriu Gîscă (f.d. 7, V. II).

De asemenea, încheierea din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces, la 28 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal apelantei Alina Donici, la adresa indicată de către aceasta la materialele dosarului (f.d. 4, 5, 19, 47, 227, V. I), inclusiv reprezentantului acesteia avocatului, Valeriu Gîscă, la adresa poștală și electronică, indicată de către acesta la materialele dosarului: mun. XXX, str. bd. XXX, ap. XXX, și e-mail: valeriugisca@mail.ru (f.d. 3, 149, 184 V. I).

Astfel, verificând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul statuează că, recursul împotriva încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, depus de către reprezentantul recurente Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, la data de 15 septembrie 2021, a fost declarat cu încălcarea vădit

nejustificată a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Or, reieșind din materialele cauzei, Colegiul constată că, reprezentantul recurenteii a depus cererea de recurs abia peste 5 luni, din momentul emiterii de către instanța de apel a încheierii de restituire a apelului.

Astfel, prin prisma prevederilor citate, Colegiul notează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

Concomitent, Colegiul menționează că, în conformitate cu art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alin. 3 al aceluiași articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Aici este de remarcat și faptul că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

La caz, Colegiul constată cu certitudine că, deși reprezentantul recurenteii Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, acesta nu a prezentat probe pertinente, concludente și veridice, precum și nu a făcut dovada circumstanțelor care l-au împiedicat să depună în termen recursul asupra încheierii instanței de apel din 20 aprilie 2021, or, motivele invocate în cererea de recurs sunt declarative și nu au un suport probator.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că, cererea de repunere în termen este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Mai mult decât atât, potrivit informației publice a Portalului Național al Instanțelor de Judecată, încheierea instanței de apel din 20 aprilie 2021, a fost plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, la 16 iunie 2021, respectiv, participanții la proces, reieșind din principiul bunei-credințe, urmau să manifeste diligența necesară întru exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat.

În acest context, potrivit art. 100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

De asemenea, instanța de recurs specifică că, nu poate fi reținut argumentul reprezentantului recurente precum că, acesta nu a recepționat copiile încheierilor instanței de apel din 09 martie 2021 și respectiv 20 aprilie 2021, din motiv că nu deține adresa electronică la care acestea au fost expediate.

Contrar celor invocate, Colegiul constată reieșind din materialele dosarului că, adresa electronică: valeriugisca@mail.ru, care, pretinde avocatul că nu ar fi avut acces, a fost indicată expres de către el însuși în actele cauzei (f.d. 149, 184 V. I).

Mai mult, potrivit materialelor cauzei, instanța de apel a remis copiile încheierilor din 09 martie 2021 și respectiv 20 aprilie 2021, și nemijlocit apelantei-recurente, la adresa expres indicată de către aceasta.

Or, lipsa de corectitudine dintre avocat și client, este imputabilă clientului, consecințele negative îi revin tot acestuia.

Totodată, este de menționat și faptul că, părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească “pas cu pas” desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

În acest context, instanța de recurs notează că, în conformitate cu art. 56 alin (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului

pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, se confirmă că reprezentantul recurentei nu s-a conformat prevederilor legale la declararea recursului împotriva încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, or, înregistrarea acestuia doar la 15 septembrie 2021 s-a realizat peste termenul legal, în condițiile în care legiuitorul a stabilit un termen de 15 zile pentru declararea recursului de la comunicarea încheierii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de către reprezentantul recurentei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de către reprezentantul recurentei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de către reprezentantul recurentei Alina Donici, avocatul Valeriu Gîscă, împotriva încheierii din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat